

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 232/2023
22.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреде из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Ђорђа Константиновића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Параћину – Судска јединица у Ћуприји К бр.216/21 од 05.09.2022. године и Вишег суда у Јагодини Кж1. бр.182/22 од 02.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 22. марта 2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ђорђа Константиновића, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Параћину – Судска јединица у Ћуприји К бр.216/21 од 05.09.2022. године и Вишег суда у Јагодини Кж1. бр.182/22 од 02.12.2022. године, тако што Врховни касациони суд, на основу члана 422. тачка 3) Законика о кривичном поступку, према окривљеном АА, са личним подацима као у списима предмета,

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

да је:

Дана 03.06.2021. године, у ..., испред куће приватне тужиље која се налази у улици ... број .., око 10,00 сати, док се приватна тужиља налазила у свом дворишту, након краћег разговора са истом, способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан забрањености свога дела, дакле са умишљајем оштећеној – приватној тужиљи ББ из ... упутио речи: „Је..м вам мајку влашку“, дакле другог увредио,

- чиме би извршио кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ приватна тужиља ББ да, сходно члану 265. став 3. Законика о кривичном поступку, накнади трошкове кривичног поступка, о чијој висини ће првостепени суд одлучити посебним решењем.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину – Судска јединица у Ћуприји К бр.216/21 од 05.09.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на новчану казну у износу од 25.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од три месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико је не плати у том року, суд ће новчану казну заменити казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 3.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, те да на име трошкова кривичног поступка приватној тужиљи ББ плати износ о чијој ће висини суд одлучити накнадно, посебним решењем.

Приватна тужиља ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парницу, у смислу одредбе члана 258. став 4. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1. бр.182/22 од 02.12.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Ђорђа Константиновића, а пресуда Основног суда у Параћину – Судска јединица у Ћуприји К бр.216/21 од 05.09.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА – адвокат Ђорђе Константиновић, због повреде закона, конкретно због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и укине побијане пресуде, а предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду, или да побијане пресуде преиначи тако што ће одбити оптужбу према окривљеном или окривљеног ослободити оптужбе, те обавезати приватну тужиљу да окривљеном надокнади трошкове кривичног поступка.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости у смислу члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП обзиром да је у конкретном случају протекао законом прописан рок за подношење приватне кривичне тужбе, јер се догађај који је предмет поступка одиграо дана 03.06.2021. године, а приватна тужба је поднета дана

22.09.2021. године, односно након истека законом прописаног рока од три месеца од дана сазнања за дело и учиниоца.

Наиме, из списка предмета произилази да је приватна тужила ББ преко пуномоћника – адвоката Миодрага Пандуровића, дана 22.09.2021. године поднела приватну тужбу против окривљеног АА због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ, које је извршено дана 03.06.2021. године.

Такође, из списка предмета произилази да је претходно, дана 15.06.2021. године, приватна тужила ББ Основном јавном тужилаштву у Параћину поднела кривичну пријаву против окривљеног АА због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, у вези догађаја од 03.06.2021. године, која кривична пријава је одбачена решењем Основног јавног тужиоца у Параћину Кт бр.380/21 од 08.09.2021. године, на основу члана 284. став 1. тачка 3) ЗКП, због непостојања основа сумње да је окривљени извршио кривично дело из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, нити неко друго кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности.

Приватна тужила, након што је њена кривична пријава против окривљеног одбачена због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. КЗ, поднела је приватну тужбу против окривљеног због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ.

Одредбама члана 65. ЗКП прописано је у ставу 1. да се приватна тужба подноси надлежном суду, а у ставу 2. да се приватна тужба подноси у року од 3 месеца од дана када је оштећени сазнао за кривично дело и осумњиченог. У ставу 3. члана 65. КЗ прописано је да ако је оштећени поднео кривичну пријаву или предлог за кривично гоњење, а у току поступка се утврди да се ради о кривичном делу за које се гони по приватној тужби, пријава, односно предлог, сматраће се благовременом приватном тужбом ако су поднети у року предвиђеном за приватну тужбу.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да је оштећена – приватна тужила против окривљеног поднела кривичну пријаву због овог дела, као и наводе да је окривљени критичном приликом „вређао и псовао“ без навођења упућених речи увреде односно изјаве омаловажавања која је садржала чињенични опис радње извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. КЗ, те да је након одбачаја ове кривичне пријаве поднела приватну тужбу против окривљеног, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. КЗ са другачијим чињеничним описом, који садржи елементе кривичног дела увреде, то се у конкретном случају не може сматрати да је приватна тужила поднела благовремену приватну тужбу у смислу одредбе члана 65. став 3. КЗ, како то погрешно оцењују и првостепени и другостепени суд у нижестепеним пресудама, јер пријава није садржала елементе кривичног дела увреде, нити је одбачена из разлога што је јавни тужилац у поступку утврдио да се ради о кривичном делу за које се гони по приватној тужби, да би се пријава могла сматрати благовременом приватном тужбом, већ по оцени овога суда приватна тужба због кривичног дела увреде из члана 170. став 1. КЗ представља нову приватну тужбу, коју је поднела након законом прописаног рока од три месеца од дана сазнања за кривично дело и окривљеног, што се основано истиче у поднетом захтеву, имајући у виду да се критични догађај одиграо дана 03.06.2021. године, док је приватна тужба поднета дана 22.09.2021. године.

Стога је Врховни касациони суд, налазећи да се поднетим захтевом основано указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, обзиром да у конкретном случају није било захтева овлашћеног тужиоца, преиначио побијане пресуде, тако што је према окривљеном АА на основу члана 422. тачка 3) ЗКП одбио оптужбу за кривично дело увреде из члана 170. став 1. КЗ, због ког је нижестепеним пресудама оглашен кривим.

Како је у односу на окривљеног оптужба одбијена, то је Врховни касациони суд на основу члана 265. став 3. ЗКП одлучио да је приватна тужиља дужна да накнади трошкове кривичног поступка.

Са свега изложеног а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић